جوانی

سەلام مەنفی
(سلێمانی)

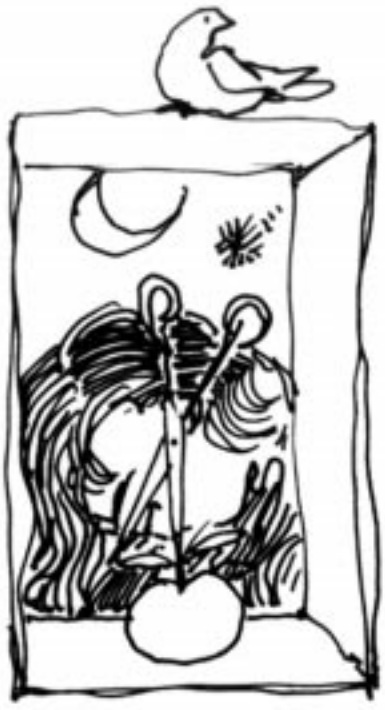

(١)

بۆ یەکەم جار چاوم بە - کانیکوچەلّە- کەوتەوە و بینم پێوە ناو دەست و قاچم خستە ناوی بەر چاوم ڕوون بۆوە، دەروونم سارِێژ و فێنک بۆوە و بەخۆمم وت:

- [نازە] لەو بڕوایەدا بوویت جـــارێکی تر ئاو لە. کـانیکوچەلّە- دەخـۆیتـەوە و چاوت بە دەورو پشـــتی دەڕێژیت..؟! دوور نییە کێویش بەکێو بگات! خەیالّێکی قوولّی دەستەو یەخە هێرشی بۆ هێنام و مێشکی لە جەڕو مـەنگەنە دام و لە- کـانیکوچەلّە-ی دوور خسـتـمـەوەو دیسـانـەوە بەرەو ولاّتی- لم و خـۆلّبـارین و ئازار- بالّی پێگرتمەوە [ئای لەو ڕۆژە چاو ســوورە، دلّپــڕ لەقــینەی گـەورەو بچـووکـمـانیـان بە کێـزری تەپانە ناو دۆزەخـەوەو دەمان چووبووە کلیلە، ئەبێ لاپەڕەکـانی مێـژوو ڕۆژێ لە ڕۆژان ئەمـە تۆمـار نەکـەن؟! ئەگەر تۆماریشیـان کردبێ بە پەریزی ئەم ڕۆژە ڕەشـەدا نەچووە و زمـان لە ئاسـتی لالّەو ناتوانێ بەکرەیی لەو مـەزرایەدا بکات، بەلّکو گەدە بەل و گـون لەسکەکـان پالّەی ئەو مـەزرایەن و شـێـتی دروێنەی درک و دالّ و ئەو بۆ گەیەن...

لەو ڕۆژە شـوومـەدا: پارِانەوەو لالاّنەوە، بـارِەومـۆکـەو قـــارِەو قـــوورسکەو لوورەو حـــەپەو حـــیلەو زەڕەو دەنگی گـوللە مـێشکی مرۆڤـیـان خـانبڕ و لۆبڕ دەکرد، قـاچیـان پەیزەن و دەستیـان دەکردە کەلّەمـە، هەر ژن بوو بەراویتە دەبوو، خـۆی و سکەکـەیان فـــڕێ دەدانە خـوارەوەو مـردن گزرەی دەخستن، قەل و دالّ میـوانیان بوو بەسـەر قەرەولّی گـورگـەکـان دادەنران.. لەو ڕۆژەدا بەختـەوەرییـەک هەبوو پێـیـــان دەوت مـــردن.. کێ مـــردنی پێ ڕەوا دەبینرا؟! خـۆزگـەمـان بەوانە دەخـواست لەناو مـاشـێنەکـاندا زوو دەمردن و فرِێیان دەدانە خوارێ..

- بۆ کوێمان دەبەن؟! ئەم سەفـەرە شوومـە کولّەوەیبابە کەی کۆتایی دێت..؟! هەر زوو لە کۆلّمـان کەنەوە باشە، غەزەبمان لێ گیراوەو بووینەتە چەقەنەی ئاسیاو.!!

چییان پێ نەکردین..؟ هەمیشە دەمە دالاّنیانەو سون و کوللەن و.. لە ڕێوە هاتن مەڕەکەوە سوێرو بزنە هەمس و کارژۆلە بە لە پۆشیان لە حەوشەکەدا سەر بڕی و ژەقنە بووتیان کرد، وەک چەقەڵ هیزە ڕۆن و کەرەدانەکەشیان کرانەوە.. بۆرمێکی کەرتەشی لووت، لووتی ئەتوت کاڵەکی تەپیوەو کە پێی پیاناوە، خۆی فڕێدایە سەر پشت ماین [سوور بۆرە.] و ئاوزەنگی لێدا، ئەتوت: شایی دایکێتی.... سوور بۆرە-ش غارو وێرغەی لەبیری خۆی بردبۆوە و وەک گوڵەبارگیر لۆقەی دەکرد و مات و بێدەماخ و ئاو بەچاویا دەهاتە خوارێ.. خۆزگە ئەورۆژە بمردمایە کە هەڵی گرتم و لەبەردەم مالّی خۆماندا دامی بەزەویداو خەڵتانی خوێنی کردم.

هەر گەمالّە بازوو مەردبوو هەرچەند بانگیان کردو نانیان بۆ ڕاگرت دوایان نەکەوت و گوندەکەی بەجێ نەهێشت..

(٢)

جیایان کردینەوەو خۆم لە ڕیزی کچە جوانەکاندا بینیەوە.. لە هۆڵێکی وڕاقی چراخاندا ڕیزیان کردین.. زۆربەی کچەکانم نە ئەناسی.. لە دوورەوە [گوڵناز و سارا-م بینی، لە بێدەرەتانی خووم شێواویدا سەیری یەکترمان نە ئەکردو هەرکەس کەوتبوو بەسەر کۆستی خۆیدا، لای خۆمەوە وتم:

[کێ دەڵێت ئەوانیش وەک من بنیان نەپژانوون و خەڵتانی خوێن نین..؟! ئەوە چارە نووسمانە و کۆچمان ئاوێتەی کۆچی سەگ وەڕە...

دەرگای هۆڵەکە کرایەوە.. هەر ئەفەندی و عەگالّبەسەر بوو دەهاتنە ژوورەوەو وەک پیشانگا ڕیزیان لەسەر دەگرتین و وەک ئاژەڵ مامەڵەیان دەکردین.. کابرایەکی کەتەی عەبا بەشانی ناوچەوان لۆچاوی ددان بەل، لێم هاتە پێشەوەو چاوی تێبڕیم:

- ئەمە بەچەندە..؟

پاسەوانە شەندەمەکە وتی:

- سەد هەزار دینار..

- .....

زەلامێکی ملخووزی باڕۆکە لەسەری دالّگۆشت، هاتە سەرم و خەریک بوو دەچووە ناو چاومەوە.. خیزەی سەر سینگی دەهات ئەتوت گوێرەکەیەو جن باری کردووە.

- بە چەندە..؟

- سەد هەزار..

- باشە ئەمیرەکان بەمە بزانن بە چوارسەد هەزاریش دەیکڕن..

[ئاژەڵین و لە بازاڕی کڕین و فرۆشتن تەڕاتێن دەکەین.. ئای جوانی چ دووژمنایەتییەکت لەگەڵ کردم..؟! خەڵکی لە سایەتا بەرخی بازی دەکات و دەحەسێتەوەو بارانی بەختەوەری بەسەرا دەبارێ کەچی بۆ من بوویتە خۆرەو ڕیشەی گولی و مارەکەی شێخ هۆمەر..]

(٣)

هەر چۆنێک بوو فرۆشرام و لەو مردنە قوتارم بوو، بەڵام کەوتمە بەر کەڵبەی چەندەها مردنی تر، ئەویش ئەتک و ئەشکەنجەو شەونخوونی.... کێ مردنە سرووشتییەکەی چنگ دەکەوت؟! سەد خۆزگەم بەناو زیلەکە کەمیزم دەکردە ژێر و خەڵتانی خوێن بووم و چەندەها لاشەی ساردو سڕو نیوەگیان بەسەر سینگ و کۆشمەوە کەڵەکەیان دەکرد... لەمانەش کڵۆڵترو بڕستبڕاویتر ئەم سکە شوومەیە هەناوی دەسکەنە کردووم و جەرگی بەتەنووڕەوەداوم.. کابرای مێردم! ببوورن کڕیارەکەم زۆر دڵی پێخۆشەو ئەڵێت:

- ئەگەر کوڕبوو بەناوی [قەحتان]ی باوکمەوە ناوی دەنێم.. منیش لای خۆمەوە دەموت:

- گەمژە خۆیشم نازانم لە کێیە.. بێباوکەو باوکیشی زۆرە.. دایکیشی مانگایەو بەزۆر کەڵەسوو کراوە..!!

(٤)

چوونت ئاشکرابوو.. باشە چۆن گەڕایتەوە..؟! هەر خۆت وەڵامی خۆتدایەوە: ئەوەی ڕاستی بێ چوون و گەڕانەوەم بە دەست خۆم نەبوو، لە جیهانی خەویشا گەڕانەوەم جێی پرسیار بوو..؟ خۆیشم ناتوانم ئەو داستانە سوورانە وەک خۆیان بگێڕمەوە.. بەڵێ خۆیشم نەمدەزانی چی بووم: دەمێک مرۆڤ بووم، دەمێکی تر ئاژەڵ..! ئەی [نازە.] سەرسەخت کێ لە ئاژەڵییەوە کردیتییەوە بە مرۆڤ..؟! کێ لە ژێر دەست و پێ و کەڵەسوێتی قوتاری کردیت و ئێستا بە ئارەزووی خۆت هەوای سەربەستی هەڵدەمژیت و لەسەر کانیکوچەڵەیت..؟! هەر خۆت وەڵامی خۆتت دایەوەو وتت:

- ئاشتی سەرباز، ئەو فریشتەیە بوو لە چاوی مردنا دەری هێنام.. ئەوە سەیر بوو پێی وتم:

- ئێرە [کوێتە کوێت] ڕێی هات و نەهاتە.. کە منیان گرت تۆیش تیا دەچیت، وەک وتم سەفەری مان و نەمان و ئێمە دوو سەربازی یاخین و لە دەست کەڵبەی مردن ڕادەکەین..

- بۆ هێشتا تیانەچووم.. دەمێکە خەو بەسەفەری نەمانەوە دەبینم..

(٥)

هاتنی دووکەس پەتی خەیاڵە قوڵەکەمیان پچڕان و بڕوام بە وشەی- مەحاڵ- لەق بوو، لەو بڕوایەدام کێویش بەکێو دەگات..!!

٢٠٠٦/٢/١٠